

Практична робота № 3

Навчальна дисципліна: «**Основи правознавства**»

Тема: «**Основи трудового права України**»

Література:

1. Кодекс законів про працю. 1971 р. зі змінами та доповненнями
2. Закон України « Про відпустки»
3. Закон України «Про зайнятість населення»
4. Закон України «Про колективні договори і угоди»
5. Г.А.Шпиталенко Основи правознавства: Навч. посібник. К.,2004р.

Інтернет-ресурси:

www.rada.gov.ua - сайт Верховної Ради України

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08> - Кодекс законів про працю

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80> - Закон України « Про відпустки»

<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5067-17> - Закон України «Про зайнятість населення»

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3356-12> - Закон України «Про колективні договори і угоди»

Методичні вказівки:

1. Варіант визначається порядковим номером Вашого прізвища у журналі успішності.
2. Знайдіть номер вашого варіанта у таблиці, що надається до кожної практичної роботи та визначте задачі на які Ви повинні відповісти.
3. Вкажіть номер вашого варіанта та номер задачі на яку ви відповідаєте.
4. Уважно прочитайте завдання практичної задачі.
5. Визначте, які правовідносини виникли у даному випадку, які норми порушені.
6. Використовуючи законодавчий акт (кодекс), знайдіть необхідну книгу, розділ, главу, статтю та пункт, за допомогою якого Ви зможете дати правильну відповідь на питання задачі.
7. Відповідь повинна мати посилання на законодавчий акт, правильно та чітко мотивована, повною та обґрунтованою.

Для визначення задач практичної роботи № 3

№ варіанту	Номери задач				
	1	2	3	4	5
1. Варіант	1	35	11	20	28
2. Варіант	2	36	12	21	31
3. Варіант	3	13	16	22	29
4. Варіант	4	14	17	23	32
5. Варіант	5	15	18	24	28
6. Варіант	6	11	19	25	30
7. Варіант	7	15	21	18	32
8. Варіант	8	19	24	27	34

9. Варіант	9	21	27	3	19
10. Варіант	10	26	12	29	36
11. Варіант	35	4	26	36	33
12. Варіант	5	20	13	17	33
13. Варіант	7	14	29	35	17
14. Варіант	8	24	25	16	31
15. Варіант	23	7	15	19	30
16. Варіант	3	18	29	34	9
17. Варіант	1	22	26	13	33
18. Варіант	2	25	28	19	34
19. Варіант	6	10	11	32	35
20. Варіант	36	9	23	27	31
21. Варіант	31	30	1	20	14
22. Варіант	12	2	24	36	10
23. Варіант	3	15	16	23	35
24. Варіант	4	13	18	25	29
25. Варіант	5	14	19	22	33
26. Варіант	8	10	17	28	30
27. Варіант	9	12	24	27	34
28. Варіант	34	7	11	33	36
29. Варіант	36	3	23	19	30
30. Варіант	8	15	20	29	35
31. Варіант	1	24	7	32	12
32. Варіант	10	22	35	11	33

Задача № 1

Громадянка Гуменюк уклала трудовий договір з малим державним підприємством «Полісянка» 25 жовтня. Згідно з договором, вона повинна була розпочати роботу 1 листопада, але роботу не розпочала у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, яка настала через ускладнення протікання вагітності. 5 листопада директор підприємства скасував наказ про прийняття Гуменюк, на її місце було прийнято Петренка. 20 листопада Гуменюк принесла лікарняний листок і стала вимагати поновлення її на роботі.

Дайте відповідь на запитання:

1. Чи правомірні дії директора?
2. Чи має значення та обставина, що Гуменюк вагітна?
3. Де повинен бути розглянутий спір?

Задача № 2

1 вересня Морозов подав заяву про звільнення за власним бажанням. Але 12 вересня він звернувся до начальника цеху та повідомив, що змінив своє рішення та вирішив залишитися працювати. Незважаючи на це, 18 вересня його викликали до відділу кадрів і видали розрахунок та трудову книжку із записом про звільнення.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Визначте чи були порушення при звільненні Морозова?**
- 2. Де і як Морозов може захистити свої права?**

Задача № 3

Громадянин Панов після тривалих пошуків влаштувався на роботу. Але у п'ятий день його роботи в нього стався приступ апендициту і він потрапив до лікарні. Через місяць, коли він вийшов з лікарні та прийшов на роботу, йому заявили, що стосовно його прийняття на роботу, не встигли видати наказ, отже на його місце вже прийнято іншого працівника. З цієї причини йому не буде виплачено допомогу з тимчасової непрацездатності.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи є порушення прав працівника Панова? Що саме порушено?**
- 2. Хто, як, в якому порядку може вирішити цей спор?**

Задача № 4

Завідуючий складом Філіпов після тяжкої хвороби не міг виконувати попередню роботу за станом здоров'я. Адміністрація запропонувала Філіпову перейти на більш легку роботу, але Філіпов від роботи відмовився, так як на новій роботі заробіток зменшився на 200 грн. у місяць. Адміністрація звернулась до профспілки з проханням дати згоду на звільнення Філіпова за п.2 ст. 40 КЗпП України- невідповідності займаній посаді за станом здоров'я .

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Що може бути підставами для звільнення по п. 2 ст. 40 КЗпП ?**
- 2. Яке рішення може прийняти профспілка?**

Задача № 5

Іванченко 10 листопада звернувся з позовом до суду про незаконне звільнення її з роботи. Суд своїм рішенням визнав звільнення незаконним і зобов'язав підприємство поновити Іванченко на роботі. Керівник пояснив, що зможе поновити працівницю на роботі не раніше 1 січня, коли буде затверджений новий штатний розклад.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи є правомірними дії керівника?**
- 2. У який строк повинне бути виконано рішення суду?**

Задача № 6

Медична сестра Іванченко 20 червня (20.06.2017) подала заяву на звільнення за власним бажанням з наданням їй щорічної основної відпустки тривалістю 30

календарних днів. Наказом від 4 липня була звільнена та їй була вручена трудова книжка. Але 10 липня вона звернулася з вимогою залишити її на роботі, оскільки в неї ще триває відпустка, тому за нею зберігається право відкликати заяву.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи має вона на право на повернення?**
- 2. Яким чином, та у який строк повинна була звільнена Іванченко, визначте дату звільнення? Дайте роз'яснення.**

Задача № 7

Бородько був звільнений 30.06.2017 р. за п.3. ст.40 КЗпП за систематичне не виконання службових обов'язків. При розгляді позову про відновлені на роботі суд встановив, що за час праці на даному підприємстві Бородько неодноразово порушував трудову дисципліну, за що йому було оголошено догану у вересні 2015 р. та 25.08.2016 р. він був попереджений про неповну службову відповідність, а 30.06.2017р. Бородько запізнився на роботу без поважної причини, за що був звільнений.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи законні дії адміністрації?**
- 2. Яке рішення повинен прийняти суд?**

Задача № 8

Марченко 29.05.2017 р. подала заяву про звільнення за власним бажанням, але 9.06.2017 р. вона захворіла та після хвороби вирішила не звільнятися. Але коли вона вийшла на роботу 28.06.2017 р., їй повідомили, що вона звільнена згідно заяві про звільнення за власним бажанням. Вона була незгідна та звернулася до суду.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи законні дії адміністрації?**
- 2. Яке рішення прийме суд, аргументуйте рішення.**

Задача № 9

10 вересня 2017 року Попова звернулася до директора з письмовою заявою про звільнення за власним бажанням з 12 вересня 2017 р. Своє прохання вона мотивувала тим, що переїжджає разом з чоловіком, якого перевели на роботу в іншу місцевість, а на 12 вересня вони разом з чоловіком перевозять усе майно у інше місто. Директор визнав причину поважною та дав згоду на звільнення за власним бажанням з 12.09.2017 р.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. У який термін працівник повинен попередити роботодавця про звільнення?**
- 2. Чи правильно вирішив директор? Аргументуй.**

Задача № 10

Водій Міцкевич, був затриманий працівниками патрульної служби за кермом власного автомобіля у нетверезому стані за що був позбавлений судом водійських прав на строк 1 рік.

Керівництво автомобільно-транспортного підприємства, де Міцкевич працював водієм, запропонувало перевести його на роботу автослюсарем, але він не погодився і був звільнений по п.2.ст. 40 КЗпП (виявлення невідповідності займаній посаді).

Міцкевич звернувся до суду з заявою, де вказав наступне:

- на його думку, невідповідності займаній посаді по п.2. ст.40 КЗпП передбачає недостатню кваліфікацію або стан здоров'я. Він має найвищу кваліфікацію водія(стаж 21 рік) та відмінний стан здоров'я.
- затриманий він був у святковий день за кермом власного транспортного засобу, тому вважає що трудової дисципліни не порушив.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Яке рішення повинен прийняти суд? Чому?**

Задача № 11

Демченко була спеціалістом I категорії, але у зв'язку зі скороченням штатів була переведена на іншу роботу, як спеціаліст II категорії в інший відділ. Демченко була незгодна з переводом та не вийшла на роботу, за що й була звільнена за прогул. Демченко звернулася до суду з позовом про відновлення на роботі.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Визначте правомірність такого переводу.**
- 2. Яке рішення прийме суд?**

Задача № 12

Розпорядженням Ректора університету лаборант Оверченко була переміщена з деканату до експериментальної лабораторії на туж саму посаду. Оверченко на переміщення не погодилась та звернулася до суду з позовом про повернення її на попереднє місце роботи до деканату. Вона зазначила у заяві, що у лабораторії значно більший об'єм праці, це суттєво погіршує умови праці, через це вона стала погано себе почувати.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи є законним таке переміщення?**
- 2. Що відповість суд?**

Задача № 13

Максименко був прийнятий на роботу водієм легкового автомобіля, але через деякий час керівництво підприємства перевело його на автобус. Максименко не погодився на перевод. За відмову від виконання розпорядження керівник перевів Максименко на роботу автослюсарем строком на 3 місяці.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи є законним такий перевід?**
- 2. Куди потрібно звернутися Максименко для вирішення цього питання?**

Задача № 14

Директор будівельної компанії «Ампас» своїм наказом перевів столяра Петришина на роботу у дочірнє підприємство цієї ж компанії, яке знаходиться в іншому районі міста. Працівник оскаржив дії директора в суді, оскільки згоди у нього не запитували, умови праці гірші, і до того ж, воно знаходиться в незручному для нього місці (дорога до місця праці, займає більше 2 годин).

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Яке рішення має прийняти суд?**

Задача № 15

Громадянин Юдін працював викладачем бухгалтерського обліку у торгово-економічному інституті. На запрошення керівництва заводу „Електрон” він вирішив перейти на завод на посаду старшого економіста. Перехід на завод за погодженням з адміністрацією інституту проводився у порядку переведення. Але коли Юдін звільнився з інституту та прийшов до відділу кадрів заводу, йому було відмовлено в прийнятті на роботу. Як пояснив директор заводу, за час оформлення переводу було знайдено кваліфікованішого працівника.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи правомірна така відмова?**
- 2. Як діяти громадянину Юдіну, чи порушено закон?**

Задача № 16

Токар Іванов, з'явився на роботу в стані сп'яніння, своїми неадекватними діями привів у несправність станок. В результаті цього бригада цеху понесла збитки, через вимушений простій. З ініціативи майстра цеху були зібрані збори, на яких прийнято рішення ставити перед власником питання про притягнення Іванова до матеріальної відповідальності, у чому власник відмовив, посилаючись на неправомірність прийнятого зборами рішення. Між колективом цеху і власником виник конфлікт.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Який вид матеріальної відповідальності повинен нести Іванов у цьому випадку?*
- 2. Як слід вирішити цю справу?*

Задача № 17

Програміст Пилипенко під час профілактичних робіт з необережності зіпсував два комп'ютера, завдано шкоду центру інформації на загальну суму 1800 грн. Адміністрація центру вимагає від Пилипенко відшкодування завданої шкоди на суму 1800 грн (1100 грн. – вартість ремонту обладнання та 700 – вартість простою).

Дайте відповідь на запитання:

- 1. У якому розмірі Пилипенко повинен нести матеріальну відповідальність?*
- 2. Чи вірно встановлено порядок відшкодування у даному випадку?*

Задача № 18

Секретар Помазенко, вімкнула комп'ютер у мережу високої напруги, в наслідок чого він зіпсувався.

Помазенка пояснила, що їй потрібно було терміново надрукувати розпорядження, а звичайна розетка була несправна. Наказом Помазенко була оголошена догана за порушення правил техніки безпеки та притягнута до матеріальної відповідальності у розмірі вартості ремонту комп'ютера. Вона не погодилась, тому що вважає застосування двох стягнень за один проступок не законним.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи правильно вважає Помазенко?*
- 2. Пояснить свою точку зору та аргументуйте відповідно до КЗпП України.*

Задача № 19

Механік Сергієнко припустився технічної помилки, наслідком чого стало загорання приладів. Підприємство зазнало шкоди в розмірі 3600 грн. За порушення правил пожежної безпеки Сергієнку наказом оголошено догану. Цим же наказом його зобов'язали відшкодувати заподіяну шкоду. Сергієнко відмовився підписати наказ, вважаючи, що його двічі притягують до відповідальності за одне і те ж правопорушення.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Як ви вважаєте чи має право адміністрація у даному випадку одночасно оголосити догану та притягнути працівника до матеріальної відповідальності? Пояснить.*

Задача № 20

Семенченко та Гудкова звернулись до директора з проханням перевести їх на більш легку працю, у зв'язку з тим що вони мають грудних немовлят (трьох місячного віку), а вони працюють у весь день за комп'ютерами. У зв'язку з тим, що Семенченко годує немовля грудним молоком, її перевели на іншу роботу; Гудковій у проханні відмовили, мотивуючи тим, що вона годує немовля штучно. Гудкова звернулася с позовом до суду.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи законна така відмова?**
- 2. Які пільги мають жінки які мають немовлят віком до одного року?**
- 3. Яке рішення прийме суд?**

Задача № 21

Неповнолітній працівник Вітюков звернувся до адміністрації заводу із заявою про надання йому відпустки в березні 2017р. Адміністрація відмовила Вітюкову, пославшись на те, що за законом відпустка надається після того, як працівник пропрацював на підприємстві не менш ніж 6 місяців, а Вітюков пропрацював лише 5 місяців, крім того неповнолітнім відпустка надається влітку.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи правильні дії адміністрації? Аргументуй**

Задача № 22

Колощук, якому виповнилося 16 років, на протязі навчального року влаштувався на роботу до супермаркету. Адміністрація встановила йому робочий день тривалістю по 6 год. щоденно (36 год. на тиждень), при цьому роз'яснивши, що оплата буде проводитися пропорційно відпрацьованому часу.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи законні дії адміністрації супермаркету?**
- 2. Визначте якою повинна бути тривалість робочого часу у даному випадку та оплата праці?**

Задача № 23

Пропрацювавши три місяці, неповнолітній Кірілін (16 років) звернувся до директора із заявою про надання щорічної відпустки тривалістю 31 календарний день. У наданні відпустки Кіріліну було відмовлено і він звернувся до юрисконсульта за роз'ясненням своїх прав.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи законні дії директора?**
- 2. Який порядок надання щорічних відпусток неповнолітнім?**

3. Яка повинна бути відповідь юрисконсульта?

Задача № 24

За порушення трудової дисципліни до порушника пропонується застосувати одне із таких стягнень:

1. оголосити догану і позбавити квартальної премії;
2. за рішенням трудового колективу ставити перед власником питання про перенесення чергової щорічної відпустки з літнього періоду на осінній;
3. усунути з черги на покращення житлових умов;
4. оголосити сувору догану з занесенням в особову справу ;
5. оголосити догану з подальшим розглядом поведінки працівника на загальних зборах трудового колективу.

Дайте відповідь на запитання:

Виберіть стягнення, яке на ваш погляд не суперечить законодавству про працю?

Задача № 25

Бухгалтер Чеботаренко була відсутня на робочому місці три години. Чеботаренко у письмовій формі пояснила, що її 6 річний син сильно пошкодив руку, тому необхідно було терміново відвідати лікаря. Керівник оголосив їй догану, за відсутність на робочому місці без поважної причини.

Дайте відповідь на запитання:

1. ***Чи правильні дії керівника?***
2. ***Куди потрібно звернутись Чеботаренко?***
3. ***Приведи власний приклад відсутності працівника без поважної причини.***

Задача № 26

Райченко 12.09.2017 р. був звільнений у зв'язку зі скороченням штатів.

Адміністрація видала йому трудову книжку, але розрахунок по заробітній платі не зробила, мотивуючи що у адміністрації не має коштів на рахунку.

Райченко не одноразово вимагав заробітню платню від адміністрації. Через 6 місяців Райченко подав позов до суду з вимогою повернути заробітню платню.

Дайте відповідь на запитання:

1. ***Чи законні дії адміністрації?***
2. ***Підрахуйте, яку суму йому повинні повернути, якщо на момент звільнення його заробітна платня становила 3400 грн та не була виплачена за три місяця до дня звільнення.***

Задача № 27

При прийомі на роботу Петренко на посаду бухгалтера адміністрація банку вимагала наступні документи:

- паспорт;
- військовий білет;
- Диплом про освіту;
- Трудову книжку;
- Характеристику з останнього місця роботи;
- Особову медичну книжку;
- Свідоцтво про одруження.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. *Визначте чи всі документи мали право вимагати?***
- 2. *Які документи необхідні для оформлення на роботу?***

Задача № 28

Вчителька школи №49 м.Києва Сидоренко звернулась із заявою до комісії з трудових спорів, в якій вимагає розглянути питання про не виплату їй надбавок до заробітної плати за вислугу років. КТС відмовилась розглядати спір, посилаючись на те, що це не входить до її компетенції та порадила звернутися Сидоренко до районного суду. Суд, у свою чергу, відмовив позивачці, посилаючись на те, що строк звернення по спорах перевищив 3 місяці.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. *Які строки звернення до суду повинен бути застосований у даному випадку?***
- 2. *Як вирішити справу?***

Задача № 29

Працівниця Зуліна подала заяву про звільнення за власним бажанням та вимогала надати відповідним образом оформлену трудову книжку та заробітну платню. У відділі кадрів їй відмовили, мотивуючи це тим, що коли вона була прийнята на роботу, трудову книжку вона не пред'явила, а пред'явила диплом про освіту.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. *Чи правомірна відмова працівника відділу кадрів?***
- 2. *Поясни свою думку з цього приводу відповідно до КЗпП України.***

Задача № 30

Головний бухгалтер підприємства «Промінь» Тарасенко пішов у відпустку з 1.08.2017 р. На 26 календарних днів згідно графіку відпусток. Але у зв'язку з тим що підприємству надано кредит, Тарасенко був відкликаний з відпустки 12 серпня. Директор пояснив, що розподіл кредитних коштів неможливий без кваліфікованого працівника.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи правомірні дії директора?**
- 2. Чи можливим є перенесення частини відпустки на наступний рік?**

Задача № 31

Працівники банку «Інвест» виконували, дозволену керівництвом банку, надурочну роботу по складанню щорічного звіту. Але при отриманні заробітної платні з'ясувалось, що оплата за надурочну працю отримана частково. Працівники звернулись до керівництва банку з вимогою про повну оплату за надурочну працю.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи законні вимоги працівників банку?**
- 2. У якому розмірі нараховується платня за надурочну працю?**

Задача № 32

Повар Міренчук пропрацювала у ресторані «Маріо» рік та стала вимагати надати їй щорічну відпустку. Адміністрація відмовила, мотивуючи тим, що відпустка надається тільки на державних підприємствах.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи має право Міренчук на оплачувану щорічну відпустку? Аргументуй.**

Задача № 33

Громадянка І. була прийнята на посаду виховательки дитсадка тимчасово – з 1.09.2016р. по 31.12.2016р. При звільненні вона написала заяву про надання їй відпустки за відпрацьований час.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи має вона право на відпустку? Враховуючи, що щорічна відпустка цієї категорії працівників складає 56 календарних днів**

Задача № 34

Пакувальниця Захарова звернулась с заявою до директора заводу «Оріон» з проханням установити їй неповний робочий тиждень, оскільки вона доглядає за тяжко хворою матір'ю, а також одна виховує 9 річного сина. Директор відмовив, запропонувавши звільнитись за власним бажанням.

Дайте відповідь на запитання:

- 1. Чи законні дії директора заводу?**
- 2. Чи має Захарова підстави для установлення їй неповного робочого тижня?**

Задача №

Задача №

Задача №

